У банківській системі України залишився російський слід: якою є доля «дочок» держбанків РФ

Читать на русском

У банківській системі України залишився російський слід: якою є доля «дочок» держбанків РФ

Як розвивалася діяльність «дочок» російських держбанків в Україні та як вона змінилася після початку повномасштабного вторгнення. Чому цим банкам дозволили працювати на українському ринку такий тривалий час.

У розпорядження журналістів видання Mind надійшла ексклюзивна інформація щодо стану дочірніх структур російських державних банків, які працювали в Україні, а після початку повномасштабного вторгнення РФ були закриті. На цей момент їхні активи перебувають у розпорядженні Фонду гарантування вкладів. Йдеться про Сбєрбанк Україна, ВТБ Банк (Україна) та Промінвестбанк (належав російському ЗЕБ). До війни вони входили до переліку найбільших банків України, проте почали поступово згортати свою діяльність із 2014 року.

Які порушення фіксувалися у філіалах російських держбанків в Україні?

Основні претензії були пов'язані з російським походженням банків. Після початку війни на Донбасі та анексії Криму держбанки РФ продовжували працювати з низкою стратегічних підприємств України. Вважається, що вони також перераховували в материнські структури значні обсяги коштів.

«Після 2014 року НБУ тиснув на них щодо капіталізації, й у 2016 році вони збільшували капітал. При цьому українські державні підприємства припинили платити відсотки за кредитами», – пояснює фінансовий аналітик Анатолій Дробязко.

Раніше ФГВФО повідомляв, що з 2022 року припинив дію кредитів державним підприємствам України у банках МРБ («Сбєр») та Промінвест на суму близько 16 млрд грн.

«Відсутність застосованих до цих банків санкцій чи впливу з боку НБУ, крім виведення з ринку, каже про відсутність порушень саме фінансового законодавства. Підставами для припинення бізнесу була належність до країни-агресорки», – каже фінансовий юрист.

І додає: закривати ці установи потрібно було ще 2014 року. Тож постає питання, чому цим банкам дозволили працювати на українському ринку такий тривалий час.

У будь-якому разі «дочки» російських державних банків працювали в Україні після 2014 року з дозволу Національного банку, СБУ, РНБО тощо. Якщо ВТБ Україна був виведений із ринку ще у 2018 році, то Сбєрбанк і Промінвестбанк НБУ закрив лише 25 лютого 2022 року.

Відповідний запит Mind направив до Служби безпеки України. «СБУ проводить комплексну роботу з метою блокування активів і застосування інших обмежувальних заходів до іноземних компаній та осіб, які діють на шкоду безпеці нашої держави, у тому числі підконтрольних державі-агресорці фінансових установ, – йшлося у відповіді відомства. – В інтересах національної безпеки СБУ не розголошує деталі своєї діяльності. Розголошення інформації з обмеженим доступом про контррозвідувальну діяльність може зашкодити реалізації заходів із запобігання загрозам національній безпеці України».

Проте це не пояснює, чому дочірні структури найбільших російських банків були закриті НБУ лише 2022 року. На момент публікації тексту Національний банк не зміг відповісти на запит Mind.

«Російський банківський сектор навряд чи оцінював ринок України виключно з погляду потенційного прибутку. Входження в корпоративні стратегічні активи, кредитування стратегічних галузей економіки як важіль впливу превалювали над нормою прибутковості», – вважає фінансовий аналітик Станіслав Шлапак.

Тепер розглянемо, як розвивалася діяльність «дочок» російських держбанків в Україні та як вона змінилася після початку повномасштабного вторгнення.

ВТБ

Український ВТБ Банк був створений 2006 року шляхом купівлі великого банку «Мрія», який належав бізнесмену та політику Петру Порошенку. «ВТБ і «Сбєр» позиціювали себе як універсальні банки, які працюють із роздрібними клієнтами-фізособами, МСБ та корпоративними клієнтами. При цьому ВТБ намагався бути більш роздрібним, ніж «Сбєр», – згадує Шлапак.

1 січня 2013 року портфель ВТБ Україна сягав 24,4 млрд грн, або $3 млрд. У 2017 році портфель ВТБ становив 17,4 млрд грн – за курсом 28 грн/$ це було $680 млн.

ВТБ був віднесений до неплатоспроможних у 2018 році. Банк готувався до виходу з українського ринку з 2014 року, згортаючи портфель.

Промінвестбанк («дочка» російського Внєшекономбанку)

Промінвестбанк – один із найстаріших банків України, його власником багато років був колишній голова НБУ Володимир Матвієнко. 2008 року, коли у світі та Україні виникла криза ліквідності та десятки банків банкрутували, «Промінвест» зі скандалами був переданий тимчасовому адміністратору. Установу намагалися продати спочатку родині братів Клюєвих – бізнесменів з оточення одіозного президента Віктора Януковича, але потім його придбали росіяни.

Промінвест був орієнтований на корпоративних клієнтів і державні монополії, кредитував великі інвестиційні та інфраструктурні проєкти. Вважав пріоритетними стратегічні галузі економіки України та при ухваленні рішень про кредитування вочевидь керувався політичними міркуваннями, представляючи інтереси певних бізнес-груп чи держави-агресорки. Банк працював із великими корпораціями, основними державними монополіями. І навіть у сегменті фізосіб – не з мас-маркетом, а із сегментом заможних людей», – пояснює Станіслав Шлапак.

За його словами, у ПіБ доволі давно виникли проблеми з обслуговуванням кредитного портфелю, концентраціями, недостатністю капіталу.

На початок 2013 року кредитний портфель юросіб Промінвестбанку становив понад 31 млрд грн, що за курсом 7,9 грн/$ дорівнює $3,9 млрд. На початок 2022 року цей показник був 22,9 млрд грн, або близько $840 млн за курсом 27,27 грн/$. Тобто бізнес Внєшекономбанку в Україні за 10 років скоротився у 4,6 раза.

Звернемо увагу, що за січень 2022 року, коли всі світові ЗМІ попереджали про майбутній напад РФ, російська армія стояла на кордоні Білорусі та України, а американське, британське та інші посольства рекомендували своїм громадянам покинути українську територію, кредити юрособам Промінвестбанку зросли з 22,9 млрд грн до 24,133 млрд грн.

Тобто за передвоєнний місяць банк «спустив» на кредити більш ніж 1,1 млрд грн. Зазвичай у кризових ситуаціях кредитування є одним із механізмів виведення коштів на користь акціонерів і менеджменту фінустанови.

Сбєрбанк Україна

Сбєрбанк 2007 року придбав українську «дочку» російського Національного резервного банку (НРБ). «Сбєр» мав потужну корпоративну клієнтуру, пропонуючи як банківські продукти, так і інвестиційні», – нагадує Станіслав Шлапак.

Роками здавалося, що основною проблемою Сбєрбанку в Україні є постійні суди з Ощадбанком через бренд. причому в судових розглядах був зацікавлений тодішній голова Ощадбанку, а тепер очільник НБУ Андрій Пишний. Зрештою Ощадбанк переміг у судах. Перед початком великої війни Сбєрбанк Україна перейменувався на Міжнародний резервний банк.

«Сбєрбанк не мав проблем із платоспроможністю, проте був ліквідований як такий, що належав державі-агресору та виступав провідником її інтересів в Україні», – каже Шлапак.

На початок 2013 року Сбєрбанк Україна видав юрособами кредити на 20,6 млрд грн, або $2,6 млрд. На початок 2022 року цей показник становив 28,4 млрд грн, або ж більш ніж $1 млрд. Як і у випадку з Промінвестбанком, за січень 2022 року «Сбєр» збільшив кредитний портфель до 29,9 млрд грн, тобто видав майже 1,5 млрд грн.

Як банки гасять свої борги?

За даними Фонду гарантування вкладів фізичних осіб , всі три банки повністю погасили свої зобов'язання перед кредиторами (вкладниками – фізичними особами). Міжнародний резервний банк (Сбєрбанк), ВТБ та Промінвестбанк входять до 15 банків в управлінні ФГВФО, які на 100% закрили борги перед кредиторами четвертої черги, до якої належать фізособи.

Як розповіли Mind у ФГВФО, станом на 1 серпня 2024 року фонд відшкодував вкладникам ВТБ 839,1 млн грн гарантованих виплат, а вкладникам МРБ – 894,9 млн грн. «Банк задовольняє вимоги непов'язаних із ним кредиторів – фізичних та юридичних осіб усіх черг», – зазначили у Фонді гарантування.

Вкладникам Промінвесту ФГВФО виплатив 1,1 млн грн гарантованих виплат. Також по всім банкам або майже повністю, або більшою мірою погашені борги перед сьомою чергою. Нагадаємо: до неї належать вимоги інших вкладників, які не є пов'язаними з банком особами, та юридичних осіб – клієнтів банку, які не є пов'язаними з банком особами.

При цьому, як уточнюють у фонді, відповідно до українського законодавства зараз діє мораторій на проведення будь-яких операцій з особами, пов'язаними з державою-агресоркою та особами, на яких накладено санкції.

Автор: Маргарита Яковлева

Джерело: Mind

Теги: Пышный Андрей | Пышный | Матвиенко Владимир | Внешэкономбанк | Шлапак Станіслав | ВТБ | Нацбанк | НБУ | СБУ | СНБО | РНБО | Україна | Украина | Банки | Россия | Росія | Крим анексія | Аннексия Крыма | ФГВФЛ | Проминвестбанк | Сбербанк Лізинг Україна | Сбербанк | ВТБ Банк | Банк ВТБ

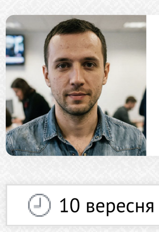

Олексій Дем'яненко
РЕДАКТОР СТРІЧКИ НОВИН

10 вересня 2024 г., 15:28 | Переглядів: 2664 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Важливі новини

Мільярди на крові під маскою меценатства: як власник «Трухи» Володимир Литвин легалізує дубайські ка...
#Труха #Аваков #Urban One

Розшукуваний бізнесмен Борис Ушерович через кіпрсько-іспанський ландромат...
#РЖД #Кипр #Кіпр

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

11:23 «Ховаються від війни в самому пеклі»: військовий пояснив, чому деякі чоловіки досі не евакуювалися з Костянтинівки
11:17 Штраф замість конфіскації: львівський суд повернув водійці 84 літри нелегально ввезеної оливкової олії
11:10 Доходи від бізнесу дружини та нова нерухомість: що задекларував головний податковий аудитор Юрій Васюк
11:02 **Рада ратифікувала кредитну угоду з ЄС на 90 мільярдів євро: на що підуть кошти**
11:00 Lexus для прокурорки: як уникнути сплати податків до бюджету?
Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне
10:51 **Стали відомі імена посадовців Мукачівської РВА, в яких проходять обшуки через продаж відстрочок**
10:46 «Хочу попросити польський народ»: українець перервав брифінг польської прокуратури проханням до суспільства
10:38 **«У нашій роботі немає змін»: посольство США офіційно спростувало чутки про евакуацію з Києва**
10:31 Удари по тилу РФ: ЗСУ уразили Туапсинський НПЗ, комплекси ВПС та склади окупантів
10:26 «Чудовий лідер»: Трамп заявив про повну підтримку Пашиняна на виборах у Вірменії
10:20 **Схема для ухилянтів: силовики прийшли з обшуками до начальника відділу оборонної роботи Мукачівської РВА**
10:12 Тимчасовий виїзд перед ударом: радник президента Литвин прокоментував заяву щодо посольства США
10:06 Удар по глибокому тилу РФ: дрон пошкодив обласний суд у Нижньому Новгороді
10:00 Зміна тактики та великі втрати РФ: чому Новопавлівський напрямок став для ворога «неперспективним»
09:51 Принцип взаємності: Кая Каллас заявила, що ЄС вимагатиме обмежити армію РФ на переговорах щодо України
09:44 **В МЗС спростували інформацію про виїзд посольства США з Києва**
09:37 Повна інтеграція в оборонну систему ЄС: Урсула фон дер Ляєн назвала пріоритети співпраці з Україною
09:34 Суперечки в НАТО: чому ідея Марка Рютте про 0,25% ВВП для України зіткнулася з труднощами
09:29 Кредити, готівка та елітні авто на родичах: що приховує декларація очільника сервісних центрів МВС трьох областей Дмитра Крейнера
09:21 **Посольство США покидає Київ, європейські дипломати залишаються в столиці, - Каллас**
09:15 **Загострення в Перській затоці: КВІР заявляє про удар у відповідь по американській авіабазі**
09:09 **Ситуація на фронті: Зафіксовано 317 боєзіткнень, ворог тисне на Покровському напрямку**

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака Війна Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция Напад Росії на Україну Нападение России на Украину оккупанты окупанти Порошенко Путин Росія Россия СБУ США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал

Реклама на сайті • Наші партнери

Політика конфіденційності

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Facebook | Twitter | YouTube | RSS-підписка | Email-розсилка | Мобільна версія

0.046117